

TURUN SEUDUN VESI OY

Toimitusjohtaja Aki Artimo

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön tehtävänä on huolehtia sen osakkaiden vesihuollosta. Tässä tarkoituksessa yhtiö voi omistaa, suunnitella ja rakentaa vedenhankinta-, vedenpuhdistus- ja vedenjakelulaitoksia sekä harjoittaa käyttöveden valmistusta, veden siirtoa, jakelua ja myyntiä sekä muuta alaan liittyvää toimintaa. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä.

Turun Seudun Vesi Oy ylläpitää ja luo kilpailukykyä toiminta-alueellaan tuottamalla jatkuvasti korkealaatuista talousvettä mahdollisimman edullisesti. Talousvesi tuotetaan kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Korkealaatuinen talousvesi on hyvinvoinnin ja elämänlaadun perusedellytys.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun Seudun Vesi Oy:n tekopohjaveden tuotanto on toiminut osakaskuntien vedenkulutusta vastavalla teholla vuoden 2017 ajan. Osakaskuntien veden kulutusmäärät ovat pysyneet lähes samalla tasolla vuodesta 2014 lähtien.

Vedentuotannon varajärjestelmänä toimivan Halisten vesilaitoksen käyttökulut ovat nousseet vuonna 2017 laitostilojen omistukseen liittyneiden muutosten takia. Halisten laitoksen tuotantoon nostamista tullaan testaamaan vain yhden kerran vuoden 2017 aikana.

Lopullinen yhtiön ympäristöluvissa edellytetty varajärjestelmä toteutetaan Halisiin sijoittuvan uuden varalaitoksen muodossa. Tulevan varalaitoksen investointia on lykätty tekopohjavesijärjestelmän veden johtamisen ja häiriötilanteisiin varautumisen kannalta kriittisemmän Saramäki-Parolanpuisto -putkilinjan toteuttamisen takia.

Saramäki-Parolanpuisto -putkilinjan rakentaminen alkoi kesällä 2017. Kyseisen linjan avulla voidaan turvata ja varmistaa vedenjakelu Raision, Naantalien ja Turun pohjoisen painepiirin alueille siinäkin tilanteessa, että veden jakelu Halisten kautta ei toimi. Putkilinjan rakentamisen kustannukset ja kautuvat vuosille 2017 ja 2018. Investoinnin poistot aloitetaan nykyisen arvion mukaan vuoden 2019 alussa.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiön toimittaman veden tuotantokustannuksiin perustuva kuutiohinta on ollut samalla tasolla viime vuosien ajan. Myös yhtiön osakaskuntien veden kulutusmäärät ovat pysyneet lähes samalla tasolla vuodesta 2014 lähtien. Tämä tarkoittaa sitä, että veden tuotantokustannuksiin perustuva hinta ei tule juuri muuttumaan tulevinakaan vuosina, koska käytettävissä olevat tuotannon kulurakenteen pienentämiseen tähtäävät toimenpiteet on käytännössä jo toteutettu. Toisaalta yhtiö pystyy laskemaan veden kuutiohintaa loppuvuoden 2017 ajaksi takautuvasti elokuun alusta noin kahdeksalla prosentilla 0,25 eurosta 0,23 euroon / kuutiometri. Viime vuonna kuutiohintaa laskettiin loppuvuoden ajaksi 0,01 eurolla / kuutiometri. Vuoden 2018 alusta hinta palautuu 0,25 euroon / kuutiometri, koska yhtiö jatkaa jälleen nolatilanteesta vuoden 2017 tilinpäätöksen yhteydessä tehtävän tasauslaskutuksen jälkeen.

Tuotantokustannusten lisäksi yhtiö laskuttaa omistajakunnilta pääomakustannuksia rahoituskustannusten toteuman ja yhtiön poisto-ohjelman mukaisesti.

Varalaitoksen käyttökulut laskutetaan omistajakunnilta erikseen.

TURUN SEUDUN VESI OY

Tärkeimmäksi toiminnan kehittämisen toimenpiteeksi nousee veden johtamisen tehostamiseen ja

varmistamiseen liittyvän uuden putkilinjan toteuttaminen.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiö toimittaa vettä osakkailleen suunnitellusti ja veden tuotannon määrä vastaa suunniteltua						
	Toteutunut 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori						
Veden tuotanto/tuotantotavoite, %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Jatkamalla toimintaa nykyisessä muodossaan ja varmistamalla vedentuotannon toimivuus ja laatu kaikissa olosuhteissa. Kehittämällä veden jakeluverkostoa ja ylläpitämällä varalaitosta poikkeustilanteita varten.						
Tavoite: Veden toimitus on häiriötöntä ja virheitä veden laadussa ei esiinny						
Mittari tai indikaattori						
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut virheet	0	0	0	0	0	0
Ennakoimattomat häiriöt veden jakelussa	0	0	0	0	0	0

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Veden tuotantokustannus ilman pääomakustannuksia (myyntihinta) (€/m ³)	0,25	0,25 / 0,24	0,25 / 0,24	0,25	0,25	0,25	0,25
Pääomakustannukset Turun kaupungille vuodessa (1.000 €)	8.335	8 426	8.075	8.318	8.695	8.725	8.850

TURUN SEUDUN VESI OY

Varalaitoskäytön kustannukset	-	-	-	-	-	-	-
Kaupungin takausvastuu yhtiön lainapääomasta (milj. euroa)	110,3	107,6	113,5	111,2	108,8	106,2	103,6
Henkilöstömäärä 31.12.	23	22	21	22	22	22	22
Taloudelliset tavoitteet							
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	18.363	17 821	17.807	18.688	18.880	18.716	18.658
Liikevoitto (1.000 €)	4.839	4 935	4.111	5.023	5.190	5.030	4.950
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	634	634	634	634	634	634	634
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	707	752	5.389	7.665	1.000	1.000	1.000
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	3,7	3,6	3,6	3,4	3,2	3,1	3,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,1	3,2	2,9	3,1	3,1	3,2	3,2
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	10,2	10,6	11,1	11,4	11,7	12,1	12,4
Nettovelkaantumisaste, %	862	806	819	778	738	702	667

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Pääomakustannusten nousu ja lähinnä siitä syystä seuraava liikevaihdon kasvu tulevina vuosina johtuu Saparolinjan kustannusten aktivoineista ja yhtiön

vanhojen lainojen korkokannan ennakoituista muutoksista. Vuonna 2015 tehty yhtiölle tällä hetkellä positiivista kassavirtaa tuottava koronvaihtosopi-

mus eräännyy, jonka jälkeen pankilla on mahdollisuus jatkaa sopimusta uusilla ehdoilla. Tämä on huomioitu 2021 pääomakustannusten ennusteessa.

TURUN SEUDUN VESI OY

Saparo-linjan käyttöönoton jälkeen yhtiön liikevaihto pienenee toimintakustannusten osalta mm. siksi, että yhtiön kautta laskutettava verkostovuokra Raisioon ja Naantaliin johdettavasta vedestä jää pois.

Yhtiön toiminnassa ja sen laajuudessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia viime vuosina. Tilanteen voidaan todeta jatkuvan samanlaisena myös tulevina vuosina. Yhtiön toiminnan laajenemisesta ns. länsivyohykkeelle on käyty neuvotteluja. Tavoitteena on, että yhtiö toimittaa jatkossa vettä myös Maskun, Nousiaisten ja Ruskon kunnille.

Saparo-linjan rakentamiseen on varattu vuodet 2017 - 2018. Tulevan uuden varalaitoksen suunnit-

telua ja toteutusta on siirretty ajallisesti eteenpäin, koska Saramäki-Parolanpuisto -putkilinjan toteuttaminen tuo välittömästi lisää toimintavarmuutta yhtiön toteuttamaan vedenjakeluun omistajakunnille. Lisäksi investoinnista saatava hyöty on välittömästi perusteltavissa myös taloudelliselta kannalta tarkasteltuna.

Henkilöstössä tapahtuvia muutoksia mm. eläkkeelle jäämisten osalta on projisoitu koko taloussuunnitelman kuvaamalle ajanjaksolle. Eläköitymisiä on edelleen odotettavissa vuosien 2018 ja 2019 aikana. Henkilöstön kokonaismäärä ei kuitenkaan tule eläköitymisten johdosta pienenemään, koska tekopohjavesijärjestelmän ja varalaitoksen ylläpidon, käytön ja kehittämisen edellyttämä työmäärä ei ainakaan ole pienenemässä.

Vaikka yhtiö tekee seuraavien vuosien aikana merkittäviä investointeja, ovat niiden vaikutukset kuitenkin hyvin ennakoitavissa. Tarpeen vaatiessa yhtiön toimintaa voidaan hyvän ennakkosuunnittelun avulla myös sopeuttaa ympäristössä tapahtuviin muutostilanteisiin. Yhtiö on viime vuosina panostanut erittäin paljon yhtiön keskeisimmän toiminnan, eli hyvälaatuisen talousveden tuotannon laatutekijöiden, toiminnan keskeytymättömän jatkuvuuden ja järjestelmän toimintavarmuuden parantamiseen. Sama tilanne toteutuu myös tulevina vuosina uusien em. tavoitteiden kautta kohdennettujen investointien muodossa.

TURUN VESIHUOLTO OY

Toimitusjohtaja Irina Nordman

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on vesihuollon ylläpitäminen ja vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liiketoiminta. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia, arvopapereita ja muuta omaisuutta. Yhtiö voi lisäksi ostaa, myydä ja omistaa kiinteistöjä ja osakkeita sekä vuokrata kiinteistöjä ja huonetiloja.

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Sosiaalisen median kasvu luo paineita ja mahdollisuuksia viestintään.

Rakentamisen suhdanne vaikuttaa liittymismaksujen kertymään. Päätuotteiden osalta lisääntyvä asiakasmäärä ei täysin kata ominaiskulutuksen alenemisestä johtuvaa myynnin vähentymistä.

Enenevä määrä verkosto-omaisuudesta tulee lähivuosina saneerausikään.

Toiminnan ja talouden kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiön palvelutarjonnalle on keskeistä toiminnan häiriöttömyys ja laatu, sekä asiakastyytyväisyys. Häiriöttömyys perustuu omaisuudenhallintaan, so. hyväkuntoiseen verkostoon ja sen laitteisiin, sekä hyvään operointikykyyn. Laatu turvataan lisäksi tehokkaalla omavalvonnalla ja riskienhallinnalla. Asiakastyytyväisyys perustuu selkeisiin pelisääntöihin, läpinäkyvyyteen ja tiedottamiseen.

Ensimmäisinä toimintavuosina rakentamissopimus-käytännön aikaansaaminen uusilla kaava-alueilla ja liiketoimintapotentiaalin kartoittaminen ovat tärkeitä painopisteitä.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Tavoite (ehdotus): Yhtiö toimittaa vettä asiakkailleen luotettavasti ja kustannustehokkaasti						
	Toteutunut 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori						
ennakoimattoman jakelukatkoksen pituus min/asukas/vuosi (keskimääräinen)	4,2	<5	<5	<5	<5	<5

TURUN VESIHUOLTO OY

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tehostettu reaaliaikainen seuranta ja ennakoiva kunnossapito. Saneerausten tehokkaampi kohdentaminen.						
Tavoite (ehdotus): Veden toimitus on häiriötöntä ja virheitä veden laadussa ei esiinny						
Mittari tai indikaattori						
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut poikkeamat laatuvaatimuksista	0	0	0	0	0	0
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut poikkeamat laatusuosituksista	1	1	0	0	0	0
Putkirikkojen määrä (kpl/100 vesijohtokilometriä)	7,1	<6	<6	<6	<6	<6

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP* 2015	TP* 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Puhtaanveden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ verollinen)	1,57	1,75	1,75	1,75	1,78	1,78	1,78
Jäteveden myyntihinta asiakkaalle (€/m ³ verollinen)	1,96	1,96	1,92	1,92	1,92	1,95	1,95
Laskuttamaton vesi (% pumpatusta)	18,6	19,9	20	19	19	18	17
Laskuttamaton vesi (m ³ /verkostometri/vuosi)	3,4	3,6	3,6	3,5	3,3	3,2	3,0
Laskuttamaton jätevesi	46,6	39,9	41	41	40	39	38
Henkilöstömäärä 31.12.	73	71	76	75	75	75	75
Taloudelliset tavoitteet							

TURUN VESIHUOLTO OY

Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	41 107	43 628	42 475	42 890	42 950	43 060	43 160
Liikevoitto (1.000 €)	3 218	7 359	3 105	3 663	3 535	3 089	3 084
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	-833	3 309	697	1 005	820	323	304
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	10 617	12 010	9 669	10 207	10 107	10 107	10 107
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	2,3	5,2	0,7	2,6	2,1	0,8	0,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,3	5,2	2,20	2,6	2,5	2,1	2,1
Antolainan korko kaupungille, (1.000 €) ** peruspääoman korko (LL)	4 051**	4 051	2 408	2 658	2 715	2 766	2 770
Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €)	-	-					
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	88,5	88,5	21,9	22,0	22,0	21,8	21,8
Nettovelkaantumisaste, %	0	0	355	354	354	358	358
*) Vuodet 2014 - 2016 = liikelaitos							

TOIMITUSJOHTAJAN / HALLITUKSEN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Talousarvio perustuu Vesiliikelaitoksen viime vuosina toteutuneeseen vesihuoltoliiketoimintaan, ennusteeseen ja enintään inflaation suuruiseen taksojen korotukseen. Rakentamisen suhdanteesta

riippuvat liittymismaksut sekä mahdollinen uusi liiketoiminta on budjetoitu maltillisesti.

Henkilöstösuunnitelmassa on otettu huomioon tarve huolehtia myös ns. hiljaisen tiedon siirtymisestä. Henkilöstömäärää arvioidaan uudelleen, mikäli uutta liiketoimintaa syntyy merkittävästi.

TURUN VESIHUOLTO OY

Toiminnalliset tavoitteet on asetettu vuotovesien (laskuttamattoman veden) kehittymisen suhteen haasteelliseksi. Jäteveden osalta vuosi 2016 oli poikkeuksellisen kuiva, mikä osaltaan vaikutti hyvään tulokseen tämän mittarin osalta. Tavoitteet on asetettu normaalisateisille vuosille. Laskuttamattoman veden prosentuaaliseen osuuteen vaikuttaa myös veden myynti. Verkostometrille suhteutettu laskuttamattoman veden osuus antaa paremman kuvan mittarin kehitymisestä.

Investointiohjelma on esitetty kokonaistasona, jossa yksittäisiä investointeja ei ole vielä kohdennettu. Tavoitteellisesti saneerausinvestointeja budjetoidaan poistojen mukaiseen tasoon. Tason riittävyttä arvioidaan toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen perusteella ja tarkennetaan taloussuunnittelukaudella.

Budjetissa ei ole varauduttu uusien kaava-alueiden rahoittamiseen täysin tulorahoituksella. Investointitulojen ja menojen välisen viiveen tasoittamiseksi voidaan hankkeita lainoittaa. Liiketoiminnallisesti kannattamattomien alueiden toteutus edellyttää maanomistajan osallistumista rakentamiskustannuksiin.

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

Toimitusjohtaja Mirva Levomäki

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turun seudun puhdistamo Oy:n toimialana on jätevesien siirto ja puhdistus sekä syntyneen lietteen hyödyntäminen. Yhtiö toimii ns. Mankala-periaatteen mukaisesti eli ei pyri tuottamaan taloudellista voittoa ja osingonjakoa omistajille. Turku omistaa Yhtiöstä 62,3 %.

Yhtiö tuottaa omistajilleen hyvänlaatuista jätevedenpuhdistuspalvelua kustannustehokkaasti. Toiminta on tehokasta ja toimintavarmaa ja sitä kehitetään edelleen. Energian ja kemikaalien kulutusta optimoidaan ja sovitetaan yhteen puhdistusvaatimusten kanssa. Henkilöstön hyvinvointi, sitoutuneisuus ja ammattitaito takaavat Yhtiön menestyksellisen toiminnan.

Yhtiö operoi laitosta. Jätevedenpuhdistamon käytössä pyritään mahdollisimman hyvään, vähintään ympäristöluvan määräykset täyttävään puhdistustulokseen. Puhdistamon ja pumppaamoiden ohitukset pyritään minimoimaan. Yhtiö huomioi toimintaansa kehittäessään Helsingin ja Turun kaupunkien yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman tavoitteet.

Yhtiön hallinnoimat kilpailutetut ostopalvelut tehostavat toimintaa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun seudun puhdistamo Oy huomioi toimintaansa järjestäessään ja kehittäessään, että vesihuolto saatetaan toteuttaa lähivuosina seudullisena toimintona.

Yhtiö tiedostaa digitaalisen toimintaympäristön riskit, panostaa tietoturvariskien hallintaan ja edellyttää myös palveluntuottajiltaan riittävää tietoturvasoa.

Yhtiön riskikartoituksissa merkittävimiksi riskeiksi ja epävarmuustekijöiksi ovat nousseet puhdistamon poistoputken kapasiteetin riittämättömyys poikkeuksellisten suurten vesimäärien aikana, työturvallisuus- ja terveystriskit, lainsäädännön ja määräysten muuttumisesta johtuvat tiukentuvat vaatimukset jätevedenpuhdistusprosessiin liittyen, laitoksen arvon säilyttämisen varmistaminen sopimuksin sekä tietoturvariskit. Yhtiö kehittää riskienhallintaa jatkuvana prosessina. Riskienarvioinnin tulokset huomioidaan Yhtiön toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Turun seudun puhdistamo Oy:n tavoitteena on edelleen kehittää jätevedenpuhdistuspalvelua, optimoida energian ja kemikaalien kulutusta sekä huolehtia henkilöstön terveydestä, työhyvinvoinnista sekä ammattitaidon ylläpidosta ja kehittämisestä. Puhdistusprosessia tehostetaan maksimoimalla puhdistuskapasiteetti laitoksen kaikilla osaluilla. Lisäksi laitoksen ikääntyminen huomioidaan kunnossapidossa, mm. laitoksen arvon säilymisestä huolehditaan ennakoivalla kunnossapidolla.

Yhtiö pyrkii toiminnassaan vastaanottamaan yhdyskuntajätevesiä maksimikapasiteettinsa rajoissa mahdollisimman laajalta toiminta-alueelta. Alueen kuntien jätevesien johtaminen keskitettyyn käsittelyyn tukee seudullista puhdistusratkaisua.

Yhtiön hankkeet esiselvitetään tarkoituksenmukaisesti taloudellisten ja toiminnallisten vaikutusten kokonaisedullisuuden varmistamiseksi. Suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan tarkoituksenmukainen ja riittävä mitoitus, energiatehokkuus sekä varautuminen ilmastomuutokseen.

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

Yhtiö pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan siihen, että Yhtiöllä on hyvät vaikutusmahdollisuudet toiminta-alueen viemäriverkostojen seurantaan, jotta viemäriverkoston käyttöä ja hoitoa sekä verkostoon

pääsevien hulevesien hallintaa ja asumajätevesistä poikkeavien teollisuusjätevesien seurantaan koskevia ympäristölupamääryksiä pystytään noudattamaan.

Yhteistyössä osakaskuntien kanssa kehitetään teollisuusjätevesisopimuksia ja viemäriverkoston seurantarjestelmää.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

Tavoite: Keskitetty jätevedenpuhdistus toimii tehokkaasti. Puhdistustulokset ovat Itämeren suojelukomission suositusten mukaisia.

	Toteutunut 2016*	Ennuste 2017*	TA 2018*	TS 2019*	TS 2020*	TS 2021*
Mittari tai indikaattori						
Ympäristölupamääräykset (Etelä-Suomen aluehallintovirasto 1.10.2014 nro 167/2014/2)						
pitoisuus käsitelty vesi						
BOD7ATU ≤10 mg/l	3,5 mg/l	3,5 mg/l	5 mg/l	5 mg/l	5 mg/l	5 mg/l
CODCr ≤60 mg/l	36 mg/l	40 mg/l	45 mg/l	45 mg/l	45 mg/l	45 mg/l
fosfori ≤0,3 mg/l	0,14 mg/l	0,18 mg/l	0,18 mg/l	0,18 mg/l	0,18 mg/l	0,18 mg/l
kiintoaine ≤15 mg/l	2,3 mg/l	3,0 mg/l	5 mg/l	5 mg/l	5 mg/l	5 mg/l
puhdistusteho käsitelty vesi						
BOD7ATU ≥95%	99 %	99 %	98 %	98 %	98 %	98 %
CODCr ≥90%	95 %	95 %	93 %	93 %	93 %	93 %
fosfori ≥95%	98 %	98 %	97 %	97 %	97 %	97 %
typpi ≥75%	84 %	85 %	80 %	80 %	80 %	80 %
kiintoaine ≥95%	100 %	99 %	98 %	98 %	98 %	98 %

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

* tulos ilman verkosto-ohituksia

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Optimoimalla energian ja kemikaalien kulutusta, ylläpitämällä ja kehittämällä käyttöhenkilöstön ammattitaitoa sekä laitoksen tehokkaalla käytöllä ja toiminnan jatkuvalla kehittämisellä. Lisäksi noudattamalla ympäristölupaehtoja; lupaehtot ovat tiukemmat kuin Itämeren suojelukomission suositukset.

Tavoite: Laitoksen arvon säilyttäminen ja jatkuva kehittäminen, jotta tehokkaaseen puhdistustulokseen päästään myös laitoksen ikääntyessä.

Mittari tai indikaattori

Leasing-koneiden ja -laitteiden korjaus- ja muutosinvestoinnit (1.000 €)	304	400	470	420	430	440
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Leasing-sopimuksen mukaan laitoksen laitekokoisuus (31 M€) on pidettävä hyvässä toimintakunnossa. Kokonaisuuteen tehtäviin korjaus- ja muutosinvestointeihin vuokraajalla (Tsp) ei ole poisto-oikeutta ja kustannukset sisältyvät liikevaihdon kulurakenteeseen. Leasing-korjaus- ja muutosinvestointien lisäksi leasing-kohteen ja koko laitoksen kunnosta huolehditaan ennakoivalla kunnossapidolla. (Varsinainen leasing-sopimuskausi päättyy 2024, jäännösarvo 50 %)

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
BOD t/a (ilman verkosto-ohituksia)	100	99	100	120	120	120	120
Fosfori t/a (ilman verkosto-ohituksia)	5,1	4,0	4,5	5,2	5,2	5,2	5,2
Typpi t/vuosi (ilman verkosto-ohituksia)	370	310	320	400	400	400	400
Kiintoaine t/vuosi (ilman verkosto-ohituksia)	73	66	80	120	120	120	120
Turun jätevesien osuus Kakolassa puhdistetuista jätevesistä (omistusosuus 62,3%)	63,7	65,7	~66	62,3	62,3	62,3	62,3
Hulevesien osuus kokonaisjätevesimäärästä (%),	45,4	37,8	~40	44	43	42	41

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

- Turun kaupungin toteutunut hulevesien osuus kokonaisjätevesimäärästä (%)	46,5	39,4					
Jätevedenpuhdistuksen käyttökustannukset vuodessa (1.000 €)	9.351	9.475	10.720	10.889	10.498	10.708	10.922
- josta Turun kaupungin osuus (1.000 €)	5.959	6.229	7.075	6.784	6.540	6.671	6.804
Investoinnin hankintameno (sisältäen korot, poistot ja leasing-maksut) vuodessa (1.000 €)	6.492	6.307	6.275	6.545	6.555	5.790	6.457
- josta Turun kaupungin osuus (1.000 €)	3.829	3.938	3.909	4.077	4.084	3.607	4.023
Jätevedenpuhdistuksen keskihinta (€/m ³)	0,491	0,560	0,573	0,528	0,515	0,498	0,523
- -Turun kaupungin maksama hinta (€/m ³)	0,449	0,495	0,531	0,506	0,499	0,481	0,507
Henkilöstömäärä	11	11	12	12	12	12	12
Ohivirtauksen määrä (m ³) (kaikki käsittelemättömän jäteveden ohitukset Tsp:n koko viemärointialueella)	99.869	71.646	100.000	175.000	170.000	165.000	160.000
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	16.541	15.832	17.045	17.435	17.055	16.500	17.380
Liikevoitto (1.000 €)	1.922	1.083	450	550	850	850	800
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	698	51	50	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	981	1.553	6.635	7.132	17.396	3.530	940
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	3,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,5	1,6	0,6	0,5	0,9	0,9	0,9

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	26,4	27,1	27,9	22,0	22,9	23,9	25,0
Nettovelkaantumisaste, %	257	244	246	341	323	305	287

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Turun, Kaarinan, Liedon, Ruskon, Paimion, Raision, Naantalın, Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen yhdyskuntajätevedet on johdettu puhdistamolle käsiteltäviksi vuodesta 2009 lähtien. Auran, Pöytyän ja Oripään yhdyskuntajätevedet on johdettu puhdistamolle käsiteltäviksi vuodesta 2015 lähtien. Marttilan yhdyskuntajätevedet tullaan johtamaan puhdistamolle käsiteltäviksi vuoden 2017 aikana.

Puhdistetun jäteveden kuutiohintaan ja ohivirtauksen määrään vaikuttaa puhdistamolle tulevan huleveden määrä. Puhdistamon toiminta-alueen kuntien verkostosaneerausten arvioidaan pienentävän huleveden määrää, ja samalla nostavan kuutiohintaa sekä vähentävän ohivirtauksen määrää.

Veden määrän ja laadun vuosittainen vaihtelu on huomioitu talousarviossa, mutta poikkeuksellisten tilanteiden aiheuttamat kustannusvaikutukset voivat aiheuttaa poikkeamia talousarvioon.

Yhtiön liikevaihto muodostuu pääosin jätevedenpuhdistuksen kustannuksista (käyttökustannukset ja investoinnin hankintameno). Lisäksi Yhtiöllä on

jonkin verran muita myyntejä, jotka nostavat Yhtiön liikevaihtoa. Muita myyntejä ovat jäteveden sisältämän lämmön myynti, biokaasulaitoksen rejektivesien käsittelypalvelu, sako- ja umpikaivo-lietteiden puhdistus sekä kuntien verkosto-ohitusten laskutus. Yhtiösopimuksen 14.12.2016 mukaan Osakkaat maksavat investoinnin hankintameno omistussuuden mukaisessa suhteessa ja käyttökustannukset puhdistuspalvelun käytön mukaisessa suhteessa. Osakkaiden hyväksi lasketaan omistuksen mukaisessa suhteessa kustannusten vähennyksenä Yhtiön muista myynneistä saamat tulot, lukuun ottamatta verkosto-ohitusmaksuja.

Tilikauden tulos "nollataan" vuoden lopussa vastaamaan toteutuneita kustannuksia Yhtiösopimuksen mukaisesti tasauslaskuilla.

Yhtiö selvittää Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon poistoputken kapasiteetin tehostamista. Puhdistamon nykyiset poistoputket on liitetty Turun kaupungin hulevesiviemäriin. Nykyisen purkujärjestelmän kapasiteetti on riittämätön ja ylittyy rankkasateiden aikana. Tällöin puhdistamon tulovirtaamaa joudutaan rajoittamaan. Poistoputken

kapasiteetin nosto on välttämätöntä. Hankkeen suunnitteluun on panostettu erityisesti ja hankkeen merkittävimmät kustannuserät kilpailutetaan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Yhtiöllä on käynnissä myös kunnossapitopalveluiden hankinta sekä puhdistamolietteen kuivauksen laitehankinta.

Yhtiö on reklamoinut puhdistamon suunnittelijaa puhdistamon yhteyteen rakennettujen siirtoviemäreiden suunnittelutyön virheellisyydestä vuonna 2014. Suunnitelmien pohjalta toteutetut rakenteet tulivat käyttöikänsä päähän noin viiden vuoden kuluttua niiden käyttöönotosta, vaikka rakenteiden käyttöikäksi on määritelty 50 vuotta. Yhtiö on nostanut kanteen suunnittelijaa vastaan ja vaatii suunnittelijalta vahingonkorvausta suunnitteluvirheiden aiheuttamista vahingoista sekä selvitys-, asiantuntija-, asianosais- ja oikeudenkäyntikuluista. Asiaa käsitellään vuoden 2018 aikana käräjäoikeudessa.

Puhdistamon bruttoinvestoinneissa on varattu laitoksen tavanomaisesta kehittämisestä eroavana

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

erillisinvestointina 1 M€ Hansapuiston kaivojen ennallistamiseen ja kehittämiseen vuodelle 2018. In-

vestointi toteutetaan siirtoviemäreiden suunnittelutyön virheellisyydestä johtuen. Yhtiö on arvioi-

nut poistoputken kapasiteetin tehostamisen tuleviksi investointikustannuksiksi 25 M€, jotka tulevat toteutumaan vuosien 2018-2021 aikana.

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO OY

Toimitusjohtaja Jukka Heikkilä

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH) on seitsemäntoista kunnan omistama jätehuolto-yhtiö.

LSJH hoitaa omistajakuntiensa lakisääteiset jätehuollon palvelutehtävät osakassopimuksen, jätelainsäädännön sekä muiden määräysten ja sopimusten mukaisesti. LSJH:n toiminnan perustana on jätehuoltopoliittinen ohjelma, joka on laadittu koko yhtiön toiminta-alueelle.

LSJH järjestää seudun asukkaille, julkisille toimijoille ja muille kunnan jätehuoltovastuulla oleville toimijoille jätteiden keräys- ja vastaanottopalvelut sekä jätteiden hyötykäytön ja muun käsittelyn. LSJH tarjoaa jäteneuvontaa kunnan jätehuoltovastuulla oleville tahoille. Asukkaita ja muita toimijoita opastetaan jätteiden vähentämisessä, kestävässä kuluttamisessa ja lajittelussa sekä kustannustehokkaan jätehuollon järjestämisessä. LSJH tarjoaa myös lakisääteiset kunnan toissijaisella vastuulla järjestettävät jätehuoltopalvelut elinkeinoelämälle.

Toimintaympäristön muutostekijät

Lakivalmistelussa on jätehuoltoa koskien hankintalain sidosyksikkösääntelyn muuttaminen ja kuntien jätehuoltovastuun kaventaminen. Eduskunta käsittelee lakimuutokset todennäköisesti syysistunto-kaudella 2017 niin, että muutokset astuvat voimaan vuoden 2018 alusta. Muutoksilla saattaa olla merkittävä vaikutus jätehuollon rahoitukselle, toimintojen kehittämiselle sekä kiertotalouden kasvualustana toimimiselle ja yritys yhteistyölle.

LSJH:n osakaskuntien alueelta puuttuu edelleen pitkäaikainen ratkaisu huolehtia asukkaiden polttokelpoisista jätteistä, kun Fortum kieltäytyi toteuttamasta hyödyntämislaitosta, jolla se voitti Lounaisen Suomen hankintarenkaan kilpailutuksen. Neuvotteluja muista toteutusvaihtoehdoista jätteiden hyödyntämiseksi käydään. Asian ratkaisemisella on kiire, koska lisäkustannus asukkaille on joka vuosi miljoonia euroja. Toteutettavalla ratkaisulla on erittäin suuri taloudellinen merkitys, koska polttokelpoisen jätteen hyödyntämisestä syntyvät kustannukset ovat suurin yksittäinen kustannuserä koko LSJH:n toiminnassa. On täysin realistista, että polttokelpoisen jätteen hyödyntämiskustannukset voitaisiin puolittaa nykyisestä.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n strategiset päämäärät ja keskeiset tavoitteet pohjautuvat yhtiön toimintapolitiikkaan ja strategiaan.

Toimintamme perustana ovat:

- Asukkaat - hyvä vuorovaikutus ja asiakaslähtöisyys
- Ympäristö - kestävä kehitys mukainen toimintatapa
- Työyhteisö - keskinäinen arvostus, luottamus ja ammattitaito

LSJH:n strategiset päämäärät niihin liittyvine tavoitteineen jakautuvat neljään osaan:

1. Palvelemme toimialueen asukkaita yhdenvertaisesti ja asiakaslähtöisesti

- Kustannustehokkaiden ja yhdenvertaisten palvelujen tuottaminen koko toiminta-alueella
- Työyhteisön vahvistaminen yhteisiä tavoitteita yhdessä toteuttavaksi
- Asukkaiden saaminen osaksi palveluiden kehittämistä

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO OY

- Jätehuolto toimii kaikissa olosuhteissa, kaikin aikoina turvallisesti ja terveellisesti
2. Ennaltaehkäisemme, kierrätämme ja hyödynnämme jätteet tehokkaasti
- Jätteen synnyn ehkäisyn ja uudelleenkäytön edistäminen
 - Laadukkaan kierrätyksen lisääminen
 - Energiahyödyntämisen kehittäminen
 - Kaatopaikkojen hallittu sulkeminen
3. Toimimme ympäristövastuullisesti
- Oman toiminnan haitallisten ympäristövaikutusten minimointi ja ympäristöhyötyjen optimointi
 - Urakoitsijoiden ja yhteistyökumppaneiden aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten minimointiin vaikuttaminen
 - Asukkaiden ympäristövastuullisuuden tukeminen ja lisääminen
4. Olemme avoin ja innovoiva yhteistyökumppani seudullisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti
- Molempia hyödyttävä vuoropuhelu ja sidosyhteistyö omistajien kanssa
- Asukkaiden etua ajava yhteistyö jätehuoltolautakunnan kanssa
 - Toimiva ja molempia hyödyttävä yhteistyö urakoitsijoiden ja kumppaneiden kanssa
 - Jätekeskusten ja vanhojen kaatopaikka-alueiden hyödyntäminen kiertotalouden ja innovatiivisen yritystoiminnan kasvualustana
 - Monipuolinen verkostoituminen ja yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa
 - Laajemman yhteistyöalueen hyötyjen ja mahdollisuuksien selvittäminen
-

LOUNAI-SUOMEN JÄTEHUOLTO OY

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015 LSJH (TSJ-Rous- kis)	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet (Tavoitteet päivitetty vastaamaan nykyistä toimintaa ja toimintaympäristöä)							
Asumisessa ja muussa kunnan vastuulla olevassa toiminnassa syntyvää biojätettä kerätään ja toimitetaan materiaali kierrätykseen entistä enemmän.		6 500	7 000	7 500	7 700	7 800	7 900
Kierrätys säästää luonnonvaroja. (tonni/vuosi)							
Kaatopaikkoja suljetaan aktiivisesti haitallisten ympäristövaikutusten minimoimiseksi.							
Tiiviillä pintarakenteella pystytään estämään kasvi-huonekaasupäästöjä ilmaan, hallitsemaan jätetäytön läpi suotautuvan sadeveden määrää, hajuhaittoja, ympäristön roskaantumista ja haittaeläimiä sekä keräämään syntyneet kaatopaikkakaasut käsittelyyn. LSJH:n käytössä olevien kaatopaikkojen suljettava kokonaispinta-ala on noin 45 hehtaaria. (suljettu kaatopaikka-ala hehtaareissa)		13,1	14,6	14,6	16,6	23,2	23,2
LSJH:n käsittelyyn toimitetun asumisessa syntyvän sako- ja umpikaivolietteen määrä kasvaa, minkä ansiosta vesistöjen ravinnekuormitusta saadaan vähennettyä.							
Viemäriverkoston ulkopuolella arvioidaan syntyvän tyhjennysvelvoitteen piirissä olevaa lietettä noin 100 000 m ³ /v. (m ³ /vuosi).		8 500	8 600	70 600*	80 000	90 000	100 000
* Vuodesta 2018 alkaen sako- ja umpikaivolietteet koko toimialueelta LSJH osoittamaan vastaanotto paikkaan. Tätä ennen ainoastaan Kemiön saaresta.							

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO OY

Sähköisen palvelun osuus LSJH:n toimistolla tapahtuvasta asiakaspalvelusta kasvaa. Sähköisten palvelujen kehittyminen monipuolistaa asiakaspalvelua. (% kaikesta asiakaspalvelusta)		30	33	36	40	50	55
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €) / kokonaistuotot	21 880/ 22 867	26 680/ 28 109	26 500/ 27 265	28 500/ 30 000	29 000/ 30 500	29 000/ 30 500	25 500/ 27 000
Jäteveron osuus liikevaihdosta, %	1,3	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4
Liikevoitto (1.000 €)	333	1 974	600	500	500	500	500
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	496	2 071	500	400	400	400	400
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	1 248	1 019	1 500	1 500	4 000	1 500	1 500
Henkilöstö keskimäärin	66,47	85,55	87	87	87	87	87
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	2,06	11,75	8	8	8	8	8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,09	14,42	6	6	6	6	6
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	57	114	114	50	50	50	50
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	65,1	69,8	67	50	40	42	45
Nettovelkaantumisaste, %	-50	-10	-64	-60	-60	-60	-60

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

LSJH:n toimintasuunnittelu vuodelle 2018 etenee syksyn 2017 aikana päätoiminnoittain ja toimintasuunnitelmat ovat yhtiön talousarvion laadinnan pohjana. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana on tuottaa mahdollisimman laadukkaita jätehuolto- palveluita alueen asukkaille kustannustehokkaasti ja ympäristönäköt huomioiden. Toimintasuunnitelmien valmistuttua laaditaan yhtiön alustava talousarvio ja valmistellaan jätetaksaehdotus jätehuoltolautakunnan hyväksyttäväksi. LSJH:n hallitus hyväksyy lopullisen talousarvion vuosikellon mukaisesti joulukuussa 2017.

Talousarviossa pyritään huomioimaan hankintalain muutosten aiheuttamat taloudelliset vaikutukset ja arvioimaan toiminnan tehokkuutta taloudellisesta näkökulmasta. Investointisuunnitelmassa huomioidaan tarvittavat rakentamiseen ja muihin toimiin liittyvät kehittämistarpeet. Merkittävimpänä investointina tulevina vuosina on polttokelpoisen jätteen käsittelyratkaisu, mikäli se toteute-

taan LSJH:n omana hankkeena. Lisäksi jätekeskusten ja lajitteluasemien toimintoja tullaan kehittämään nykyistä paremmiksi. Tulevien investointien rahoitustapa on vielä ratkaisematta. Investoinnit pyritään kuitenkin rahoittamaan mahdollisuuksien mukaan kassavaroin, ja tarvittaessa ulkopuolisella rahalaitoslainalla.

Toiminnan rahoituksen rakennetta pyritään jatkuvasti kehittämään siihen suuntaan, että toiminnan kustannukset voidaan kattaa palveluiden tuottamisesta saaduilla tuloilla. Jo useana vuotena perustoiminnan kustannuksia on osin katettu LSJH:n markkinaehtoisen toiminnan tuloilla, koska taksojen alaiset tulot eivät ole riittäneet jätelain mukaisen jätehuoltopalvelun tuottamiseen. Perusmaksu koko toiminta-alueella on hillinnyt jätteenkäsittelymaksujen nousupainetta, mutta ei poista sitä. Ennen polttokelpoisen jätteen pitkäaikaisen käsittelyratkaisun saamista LSJH:n toimialueelle, on yhtiön turvaututtava muihin vaihtoehtoihin jotta syntyvä jäte käsitellään asianmukaisesti. Tästä syystä

käsittelykustannukset nousevat huomattavasti niinä vuosina, kuin pitkän ajan ratkaisua ei ole käytettävissä.

Lainsäädännön merkittäviä vastuurajausmuutoksia, mahdollista toimialueen laajentumista tai muita yritysjärjestelyitä ei ole otettu huomioon yllä olevan taulukon ennusteissa, koska niiden toteutuminen on vielä epävarmaa.

Taulukossa on ennustettu, että tullaan perustamaan oma/yhteisömisteinen sidosyksikkönä ja mankalaperiaatteella toimiva jäte-energiayhtiö. Ekovoimalaitoshanke oletetaan toteutuvan siten, että uusi ekovoimalaitos saadaan käyttöön loppuvuodesta 2020. Vuonna 2021 jätemaksuja voidaan pudottaa toteutuneiden säästöjen ansiosta merkittävästi, jolloin LSJH:n liikevaihto tulee laskemaan nykyisestä.

TURUN SATAMA OY

Toimitusjohtajan sijainen Jaakko Nirhamo

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on sataman ylläpitäminen ja yleisen satamatoiminnan harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liiketoiminta. Turun Satama Oy on Turun kaupungin kokonaan omistama konserniyhtiö. Sataman toiminta jakaantuu kahteen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat: Matkustajaliikenne sekä rahtiliikenne.

Satama on Skandinavian liikenteen keskus Suomessa. Liikevaihdoltaan satama on Suomen kolmanneksi suurin satama ja matkustajamäärältään Suomen toiseksi suurin matkustajasatama. Myös yksikkötavaraliikenteessä Turku lukeutuu maan suurimpiin satamiin.

Toimintaympäristön muutostekijät

Kuluvana vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan vajaan prosentin ja seuraavina kahtena vuonna talouskasvuksi ennustetaan 1,2% ja 1,4%. Globaali talous elpyminen on noin 3% tasoa (lähde Etlä). Noin puolet Suomen tavaraviennistä on erilaisia raaka-aineita, sellua, tuotantotarvikkeita ja välituotteita. Vajaat 30 prosenttia on investointivaroita. Tuotantotarvikkeiden kysyntä on piristynyt

ja teollisuuden tuotanto kasvaa maailmalla. Näymät ovat kohtuulliset, mutta Venäjän vientiin ei ole pakotteiden vuoksi luvassa nopeaa korjausta. Länsirannikon ja eteläisen Suomen satamissa on tapahtunut voimakasta kehitystyötä ja parannusinvestointeja, joka kiristää edelleen kilpailutilannetta satamien välillä.

Turun Satama saa vuodelle 2017-2020 infrastruktuuri investoinneilleen EU tukea. NextGen Link -hankkeen monivuotisesta ohjelmasta tuetaan sataman infrastruktuuri ja liikennehankkeita. Hankkeella uskotaan olevan myönteinen vaikutus liikennemäärien kehitykseen suunnittelukauden loppupuolella.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Satama jatkaa matkustajaliikenteen palvelujen kehittämistä yhdessä Viking Linen ja Tallink-Siljan kanssa. NextGen Link hanke ja uuden aluksen myötä matkustajaliikenteen palvelut ovat kehittymässä entisestään. Sataman tehtävänä on huolehtia matkustajasataman liikenneyhteyksistä, satamanpidosta, pysäköinnistä satama-alueella sekä erillistä aluksille tarjottavista palveluista. Kansain-

välinen risteilyliikenne on pysynyt entisellään, Turun satamalla on rasitteena muihin satamiin nähden suuremmat merenkulumaksut. Satamalla on kapasiteettia palveluilla hyvin nykyistä suurempaa määrää asiakkaita ja aluksia.

Satamassa on hyvät edellytykset jalostettujen tuotteiden rahtiliikenteelle sekä tavaroiden varastoinnille. Norjaan ja Tanskaan suuntautuvan laivalinjan ansiosta sataman perinteinen rahtiliikenne on kasvamassa. Vienti on jo lähtenyt nousuun, mutta tuonti ei ole kehittynyt odotetusti. Satamalla on myös hyvät yhteydet Pohjanmeren satamiin. Näiden satamien kautta vienti- sekä tuonti-asiakkaille on tarjolla erinomaiset jatkoyhteydet.

Kuorma-autoliikenteen merkitys on satamalle erittäin suuri. Kuorma-autoliikenteen toimintaedellytyksiä kehitetään jatkuvasti mm. tarjoamalla sataman läheisyydessä toimivat liikennejärjestelyt, rekkaparkkialueita ja palveluita. Satama-alueen välittömässä läheisyydessä tulee tieverkkoa kehittää ja rakentaa edelleen paremmin henkilö- ja kuorma-autoliikennettä tukevaksi.

Satama haluaa strategian mukaisesti olla edelläkävijä ympäristö- ja turvallisuusasioissa ja kehittää

TURUN SATAMA OY

Rahoituserien (antolainojen, osinkotulojen tai pääomanpalautusten) tuotto yhteensä kaupungille (1.000 €)*	3 628	5098	3350	3400	3450	3500
---	-------	------	------	------	------	------

* Näiden tuloutuskomponenttien lisäksi osa Satamaliikelaitoksen saamista maanvuokrasta siirtyi Kiinteistöliikelaitokselle (n. 1,4 m€), jolloin yhteenlaskettuna kokonaistuloutus ylittää vaaditun 6,0 milj. euroa vuodessa.

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Turku Tukholma matkustajaliikenteen varmistaminen. Perinteisen rahtiliikenteen kasvattaminen. Pansion satama-alueen laivaliikenteen, varasto- ja logistiikkatoimintojen kehittäminen. Sataman henkilöstöressurssien oikea mitoitus ja käytön tehostaminen. Kiinteistöjen energiatehokkuus, käytön tehostaminen ja vuokratulojen kasvattaminen.

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Kokonaisliikenne, milj. tonnia	2,4	2,5	2,8	2,8	2,95	3,2	3,3
Ro-Ro liikenne, milj. tonnia	1,8	2,1	2,4	2,2	2,3	2,4	2,6
Konttiliikenne, (TEU)	0	2 299	2400	1800	2000	2500	22700
Matkustajaliikenne, milj. hlöä	3,3	3,2	3,6	3,4	3,5	3,7	3,8
Säännöllisesti liikennöivät laivayhtiöt (kpl)	5	5	5	5	5	5	6
Aluskäynnit (kpl)	1 890	2 006	2000	1950	2020	2050	2060
Ympäristötilinpäätös - tulos (1.000 €)	-583	-615	-650	-600	-600	-600	-600
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	20 515	22 034	22 700	22 800	23 500	25 000	25 500
Liikevoitto (1.000 €)	3 411	5 249	4 307	3 850	3 900	4 100	4 200
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	2 145	1 627	3 007	2 800	3 000	3 100	3 000

TURUN SATAMA OY

Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	4 145	2 805	4 000	5 500	9 000	7 000	4 000
Henkilöstö keskimäärin	83	74	76	73	70	65	50
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	8,0	5,9	10,4	6	6	6	6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,1	6,3	5,8	5,9	6,2	6,5	6,5
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	32,0	30,7	30,3	32,8	32,8	33	34
Nettovelkaantumisaste, %	173,1	156,0	170	170	180	190	190

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Talousarvio on laadittu ajanhetkellä, jossa Suomen talous on kasvanut alkuvuoden, mutta kasvun odotetaan laskevan eri ennustelaitosten ennusteissa. Satama on onnistunut vuonna 2017 parantamaan tulostaan, mutta vuodelle 2018 osuu tuotannossa monta yhtäaikaista huolto- ja korjausseisokkia,

jotka tiputtavat laivaliikenteen volyyymiä ja kasvua matkustaja- ja rahtiliikenteessä. Telakalta valmistuu vain yksi laiva vuonna 2018. Satama arvioi liikenteen kasvavan n. 5% yleisesti toimialalla, mutta Turun osalta telakoinnit ja alhaisempi volyyymi syö kasvun mahdollisuudet. Satamassa on alkamassa

suurehko investointihanke 2018 NextGen Link -hankkeen myötä ja se jatkuu aina vuodelle 2020. Vuonna 2020 matkustajaliikenteeseen saadaan uusi alus, joka tulee tuomaan piristysruiskeen matkustajaliikenteeseen.

TURKU SCIENCE PARK OY

Toimitusjohtaja Niko Kynäräinen

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turku Science Park - konsernin tehtävänä on yrityspalveluiden järjestäminen sekä korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistaminen ja liiketoiminnan kehittäminen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, kiertotalous, uudet teknologiat (valmistava teollisuus), älykkään kaupungin ratkaisut, sovellettu ICT sekä materiaalitekniikka.

Toimintaympäristön muutostekijät

Alue elää kasvun aikaa. Kuitenkin töitä kasvun eteen on tehtävä hartiavoimin. Osaavan työvoiman pula on jo nähtävissä, minkä vuoksi alueen toimijoiden tulee tiiviissä yhteistyössä ratkaista houkutteluun ja sijoittumiseen liittyviä haasteita. On myös uskallettava katsoa tulevaisuuteen. Nyt on tehtävä yrityksissä ja julkisella sektorilla kehittämistoimia, jotka konkretisoituvat 2020-luvulla. On selvää että teknologian hyödyntämisaamasta alueellamme on kyettävä vahvistamaan. Fitech Turku aloittaa toimintansa, mutta se ei missään nimessä kata kaikkea tarvetta. Oma osaamista on kyettävä juurruttamaan alueelle.

Uusien yritysten synnystä on huolehdittava. Ikään-tyviä yrittäjiä on paljon, minkä vuoksi omistajan vaihdokset tulee nähdä yhä vahvemmin start-up -

toiminnan rinnalla. Kokonaisuutena Turun startup-yritykset eivät ole yltäneet valtakunnan vilkkaimpien keskusten tasolle, vaikka vilkastumista onkin tapahtunut. Alkavien yritysten rahoitustilanteeseen vaikuttaa myönteisesti bisnesenkeli-toiminnan vilkastuminen. Yksityisen kehittämisspalvelujen tarjonta startup-yrityksille on jonkin verran lisääntynyt, mikä antaa mahdollisuuden julkisten palveluntuottajien toiminnan fokusointiin ja verkottumiseen yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Meriklusteri on noussut merkittäväksi kasvualaksi Suomessa. Kaikkea kasvupotentiaalia ei ole vielä edes nähty, kun mietitään miten monille toimialoille osaamista voidaan laajentaa. Monilla paikkakunnilla erityisesti mobiiliklusterin irtisanomiset ovat luoneet paljon potentiaalia uuden teknologia-yrityksien syntyyn. Microsoftin irtisanomiset Salossa ovat vaikuttaneet myös Turun seudun yritysten mahdollisuuksiin palkata uusia osaajia.

Väestön ikääntyminen tuo kovia haasteita erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelusektorin palvelutuotannolle. Näistä selviämässä avainasemassa on teknologian ja palveluiden kehittäminen ihmisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja tukemiseksi elinkaaren eri vaiheissa. Kaupunkien ja sairaanhoitopiirien tulee etsiä uusia yksilökohtaisia ratkaisuja niin oman kuin ostetunkin palvelutuotannon piiristä. Oleellista on haastaa loppukäyttäjät sekä palvelu-

ja teknologiakehittäjät ennakkoluulottomasti mukaan kaikkia koskevan haasteen ratkaisemiseksi. Turun alueen vahva osaaminen lääke- ja diagnostiikka-aloilla on selkeä vahvuus, joka on kyettävä pitämään.

Turku on edelläkävijän asemassa kiertotalouteen liittyvissä prosesseissa. Sekä älykkään kaupungin ratkaisut että kemian osaamiseen pohjautuvat ratkaisut ovat uusi kasvuala alueellamme. Maaseudun elinkeinot voivat olla myös hyötyjiä tulevaisuudessa. Vahva ja monipuolinen elinkeinorakenteemme on tässä uudessa aallossa selkeä vahvuutemme.

Tallennetun tiedon määrä maailmassa kaksinkertaistuu noin joka kolmas vuosi. Kerättyä paikkatietoa, tilastoja, taloustietoja ja asukastietoa voidaan käyttää yritysten liiketoiminnassa, kun asukkaille ja muille kuluttajille tuotetaan uusia palveluita. Kaupungit ovat lähteneet avaamaan tietovarantojaan yhteisten julkaisukanavien kautta, mikä mahdollistaa paremman tiedon saatavuuden. Vastaavia liiketoiminnan alustoiksi sopivia tietovarantoja syntyy myös mm. terveydenhuollossa, vähittäiskaupassa, rahoitusmarkkinoilla, tieteellisessä tutkimuksessa sekä kuluttajakäyttäytymisen piirissä. Markkinoilla on hyvin tilaa osaaville tekijöille ja uusille konsepteille. Asiakasymmärrystä ja tietoa on kyettävä käyttämään kaikilla toimialoilla.

TURKU SCIENCE PARK OY

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Turku Science Park tuottaa Turun alueen yrityksille lisäarvoa tarjoamalla Suomen parhaat tukipalvelut liiketoiminnan aloittamiselle, kehittämiselle, verkostoitumiselle, kasvulle ja kansainvälistymiselle. Palvelut tuodaan yritysasiakkaalle helposti ja ymmärrettävästi, positiivisella ihmisläheisellä asenteella. Koska intressi on aina sama kuin asiakasyrityksen, on TScP yrityksille haluttu ja hyödyllinen yhteistyökumppani.

Paikallisten yritysten tukeminen, kehittäminen seuraajista suunnannäyttäjiksi ja kouluttaminen vientitoimintaan johtaa vientiyritysten ja viennin määrän kasvuun, synnyttää alueelle uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja, sekä edistää yritystemme referenssejä kansainvälisesti. Pystymme vaikuttamaan siihen että Turun seudulle sijoittuneiden yritysten määrä on kasvanut ja sen myötä seudun työllisyystilanne parantunut. Työpaikkojen kasvun saavutamme tukemalla erityisesti startup- ja kasvuyrityksiä liiketoiminnan kehittämisessä, yhteistyökumppaneiden löytämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä.

Alkavien yritysten palveluissa painopiste on palvelujen yhteistyöverkostojen laajentamisessa sekä uusien kiihdyttämöohjelmien käynnistämässä. Kasvuyrityspalveluissa painopisteet jakautuvat terveysalan, cleantechin, elämysteollisuuden, meri- ja valmistavan teollisuuden sekä teknologiayrityksille. Digitaalinen alustatalous on läpileikkaavana teeman kaikissa kehittämistoimenpiteissä. Kansainvälistämispalveluissa tuodaan käyttöön uusi toimintamalli kauppakamarin ja yrittäjäjärjestön kanssa WTC Turun puitteissa. Invest In toiminnan resurssi- ja kasvatetaan kaikilla valituilla painopistealueilla; terveysala, meri- ja valmistavan teollisuus, cleantech sekä elokuvat.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

Tavoite: Alueellinen vaikuttavuus, korkean teknologian (painopistealoilla) yritysten sijoittuminen alueelle						
	Toteutunut 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori						
Invest in -neuvottelut, kpl	50	95	95	95	95	75
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Jatketaan paikallisten toimijoiden yhteistyötä Invest in asioissa, jolloin varmistetaan ulkoisten signaalien tehokas käsittely niin Turku Science Parkissa kuin Turun muissa kv-organisaatioissa. Luodaan yhtenäinen, tehokas kuva Turusta jota eri organisaatiot viestivät tehokkaasti eteenpäin. Resursoidaan Invest in toiminto Turku Science Parkissa ja luodaan järjestelmä sille, että ulkoapäin tulevat signaalit voidaan ohjata tehokkaasti yritysten hyödynnettäväksi. Turku Science Park voi ottaa johtavaa roolia Invest In-asioissa liittyen liiketoiminnan kehittämiseen ja korkean teknologian osaamiseen.						
Alueelle etabloituneet bio-, valmistavan teollisuuden ja ict-alan yritykset, kpl	2	3	4	4	4	4
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Aktiivisten invest in -neuvotteluiden tuloksena tapahtuu etabloitumisia.						

TURKU SCIENCE PARK OY

Tavoite: Yhtiön toiminnallinen tehokkuus ja onnistuminen valtakunnallisessa resurssien jaossa sekä varainhankinnassa

Mittari tai indikaattori

Alueelle tuleva raha €/TScP kuntaraha €	10,7	1,8	2,5	2,5	2,5	2,0
---	------	-----	-----	-----	-----	-----

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Uusien korkeaan osaamisen yritysten syntymiseen sekä pienten ja keskisuurten yritysten kasvamisen tehostamiseen tähtäävän SparkUp toiminta on käynnistetty, mikä lisää toiminnassa mukana olevien yritysten rahoitusta. Lisäksi hankevalmistelussa pyritään aikaisempaa isompien ja vaikuttavampien hankkeiden syntymiseen.

Ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön liikevaihdesta (./ läpivirtaava raha) %	44 %	50 %	49 %	50 %	50 %	30 %
--	------	------	------	------	------	------

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Vuoden 2018 aikana voidaan ulkoinen hankerahoitus pitää samalla tasolla ja varovaisesti kasvattaa. Tausta on esimerkiksi uuden EU ohjelmakauden käynnissä olo kokonaan. Aktiivisella hankevalmistelulla voidaan varautua myös tulevien vuosien ulkoisen rahoituksen volyymiin.

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
1. Palvelutuotannon laatu ja vaikuttavuus:							
A. Yhtiön toimenpiteissä mukana olevien henkilöiden määrä							
	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
a) Yksityinen sektori	1 975	2 201	2 900	2900	2900	2900	2 200
b) Korkeakoulumaailma	934	947	950	950	950	950	710
c) Julkinen sektori	424	356	500	500	500	500	375
d) Yksityishenkilöt	1 002	943	3 800	3800	3800	3800	2800

TURKU SCIENCE PARK OY

B. Hautomoyritysten henkilöstömäärä 5 vuotta aloituksesta	37	33	37	40	40	40	40
2. Palvelutuotannon volyymi							
a) liikeideoita hautomo- ja kiihdytysprosessiin	35	68	40	38	40	40	40
b) käydyt Invest in -neuvottelut	87	50	95	95	95	95	75
c) Perustetut yritykset		274	600	605	605	605	605
3. Palvelutuotannon sisäinen tehokkuus							
a) Ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön liikevaihdosta (./ läpivirtaava raha)	43 %	44 %	50 %	49 %	50 %	50 %	30 %
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	2 868	5 264	8 329	7 742	7 897	8 055	6 019
Liikevoitto (1.000 €)	-806	-136	-80	0	0	0	0
Tilikauden tulos (1.000 €)	-1 591	-280	-80	0	0	0	0
Kaupunkikonsernin panostukset (1.000 €)	1 634	2 942	4 140	3 893	3 971	4 051	4 213
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)*	4	90	40	25	26	26	27
Keskimääräinen henkilöstömäärä	31	46	61	67	67	67	50
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	-30,9	-6,5	-2,0	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-15,5	-3,4	-2,0	0	0	0	0
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	90	76	79	79	79	79	79

TURKU SCIENCE PARK OY

Nettovelkaantumisaste, %	-100	-87	-77	-77	-77	-77	-77
--------------------------	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Turun seudun kehittämiskeskuksen toiminnot liikkeenluovutettiin Turku Science Park Oy:öön 1.7.2016. Vuosi 2017 toimintaa vakiinnutettiin palvelusegmenttien sekä kasvutiimien pohjalle. Ulkoinen rahoitus on suuressa asemassa yhtiössä, sillä 50 % liikevaihdosta tulee sen kautta. Tehokas hankevalmistelu sekä hyvät hankekumppanit takaavat menestyksen rahoituksen haussa. EU:n rakennerahastokauden vaihtuminen 2020-luvun alkupuolella johtaa vääjämättä tulovirran tippumiseen ennalta arvaamattomaksi ajaksi. Korvaavia rahoitusmuotoja toki haetaan koko ajan.

Toiminta pohjautuu Turun kaupungin ja alueen korkeakoulujen strategioihin, joiden toimenpanosta osaltaan Turku Science Park Oy vastaa. Muutoksiin

näissä strategioissa on yhtiön toiminnassa vastattava. Samoin äkilliset rakennemuutokset vaikuttavat siihen, että niihin on vastattava dynaamisesti reagoimalla.

Toimintamme lisää uusien elinkelpoisten yritysten syntymistä Turun alueelle, tehden alueesta kiinnostavan yritysten investointien, sijoittautumisen, verkostoitumisen ja osaavan työvoiman kannalta. Turku Science Park Oy tarjoaa alueen yrityksille monitasoisesti uusia verkostoja ja kasvamisen mahdollisuuksia, tukien erityisesti korkean teknologian yritysten toimintaa. Turku Science Park yhdistää yritysten strategiset kehitys- ja tutkimustarpeet erityisesti alueen korkeakouluihin, mutta myös esi-

merkiksi kaikkien Suomen teknillisiin korkeakouluihin, nopeuttaen tuote-, tuotanto-, liiketoiminta- ja osaamiskehitystä ja markkinoille tuloa. Turku Science Park mahdollistaa oppilaitoksen tutkijoiden ja yritysten saumattoman yhteistoiminnan, mikä johtaa yritysvetoiseen, monialaiseen ja tuloksekkaaseen innovaatioyhteistyöhön.

Life Science -kiihdyttämö, Smart Chemistry Park, Spark up, Turku Future Technologies sekä uusi meri- ja valmistavan teollisuuden kiihdyttämö toimivat uusien liiketoimintakonseptien kiihdyttäjinä, joiden toimintaa vakiinnutetaan. Toimintaa tehdään yhteistyössä laajojen sidosryhmien kanssa. Rahoituksen hakeminen yrityksille on keskeisessä asemassa.

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄATIÖ

Toimitusjohtaja Tommi Forss

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Säätiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turun Aikuiskoulutussäätiö on merkittävä osa niin valtakunnallista kuin seudullista koulutus-, työvoima- ja elinkeinopoliittista palvelurakennetta. Säätiön oppilaitosten tavoitteena on omalta osaltaan edistää seutukunnan hyvinvointia, kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä sekä työmarkkinoiden toimivuutta. Turun Aikuiskoulutussäätiö on osa yrityspalvelurakennetta, joka tukee ja mahdollistaa uutta elinkeinotoimintaa talousalueellaan huolehtimalla osaavan työvoiman riittävydestä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö ylläpitää Turun kaupungissa Turun Aikuiskoulutuskeskusta ja Turun kesäyliopistoa itsenäisinä oppilaitoksina, joiden tehtävänä on tarjota ja järjestää ammatillista ja yleissivistävää aikuiskoulutusta sekä avointa korkeakouluopetusta sekä koulutukseen läheisesti liittyvää palvelu-, tutkimus- ja työtoimintaa sekä toimia muutenkin säätiön tarkoitusta edistävällä tavalla.

Säätiö on yleishyödyllinen yhteisö eikä tavoittele voittoa, mutta pitää jatkuvana tavoitteenaan, että säätiön ylläpitämät oppilaitokset ovat taloudellisesti itsensä kannattavia.

Toimintaympäristön muutostekijät

Suomen kansantaloudessa pitkään jatkunut tuotannon lasku ja ennen kaikkea vaikeudet rakentamisessa, teollisuudessa ja palvelualoilla ovat Varsinais-Suomessa kääntyneet voimakkaasti positiiviseen suuntaan. Positiivisen rakennemuutoksen mukanaan tuomat positiiviset haasteet näkyvät erityisesti osaavan henkilöstön rekrytoinnin vaikeutumisena.

Valtionosuusrahoituksen määrä on jo vähentynyt ja vähenee todennäköisesti myös tulevina vuosina. Työvoimakoulutuksen siirtyminen Opetus- ja kulttuuriministeriön hoidettavaksi valtionosuusrahoitteisesti vuoden 2018 alusta lukien jättää tähänkin rahoitusmuotoon suuren epävarmuuden.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät koulutusten tarjonnassa alueella vahvempaa koordinoitua ja yhteistyötä. Turun Aikuiskoulutuskeskuksen

ja alueen muiden oppilaitosten välillä yhteistyötä on lisätty entisestään. Erityisesti Turun ammatti-instituutin kanssa on pyritty löytämään uusia toisiaan tukevia yhteistyömuotoja mm. tilojen yhteiskäytön osalta.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Aikuiskoulutuksella on alueellisesti hyvin vahva elinkeinopoliittinen rooli. Tavoitteena on pystyä vastaamaan elinkeinoelämän koulutukselle asetettiin haasteisiin yhteisenä päämääränä alueen elinkeinoelämän menestyminen ja kilpailukyky.

Turun Aikuiskoulutussäätiö pyrkii kehittämään toimintaansa alueen elinkeinoelämän vaatimusten mukaan jatkuvalla vuoropuhelulla yritysten ja työelämän kanssa.

Esiin tulleiden tarpeiden sekä tehtyjen koulutustarvekartoitusten pohjalta kehitetään uusia koulutus tuotteita yhdessä työelämän kanssa. Tavoitteena on ylläpitää ja lisätä eri ammattialojen osaamis-pääomaa ja näin varmistaa seutukunnan menestyminen myös tulevaisuudessa.

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄATIÖ

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Aikuiskoulutuksen määrä ja vaikuttavuus						
	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori						
Opiskelijamäärä	8 076	9 500	10 500	10 500	10 500	10 500
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						
Opiskelijatytyväisyys	4,0	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <ul style="list-style-type: none"> - työvoimakoulutusten suuren volyymin ylläpito ja kasvattaminen - valtionosuusrahoituksen tehokas käyttö - laatu järjestelmän mukainen opetustoiminnan kehittäminen ja seuranta - uudet opetusmenetelmät ja digitalisaatio 						
Tavoite: Säätiön toiminnan tehokkuus, taloudellisuus ja vakavaraisuus						
Mittari tai indikaattori						
Muu kuin VOS rahoitus / Liikevaihto (1 000 €)	10 363	7 428	2 800	2 800	2 800	2 800
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						
Omatoiminen tuottojäämä (liikevoittoa vastaava erä)	787	177	750	750	750	750
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <ul style="list-style-type: none"> - kustannustehokkuuden ja kustannustietoisuuden varmistaminen - opiskelijaryhmien koon kasvattaminen - laadukas ja tehokas valtionosuuksien käyttö - menestyminen työvoimakoulutus kilpailussa 						

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄATIÖ

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Maahanmuuttajakoulutus: - opiskelijatyöpäivät - opiskelijamäärä	100 000 1 700	96 000 1 750	85 000 2 400	95 000 2 500	95 000 2 500	95 000 2 500	95 000 2 500
Henkilöstö- ja yhteishankintakoulutus/Liikevaihto (1 000 €)	547	466	610	850	850	850	850
Opiskelijatytytyväisyys, asteikko 0-5	4,2	4,0	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Työnantajatytytyväisyys, asteikko 0-5	4,1	4,2	4,2	4,1	4,1	4,1	4,2
Toiminnan laajuus ja tulos*							
Varsinaisen toiminnan tuotot (1.000 €)	19 737	17 676	15 223	16 700	16 700	16 700	16 700
Omatoiminen tuottojäämä (1.000 €)	1 653	787	178	750	750	750	750
Ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	1 731	819	208	800	800	800	800
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)*	310	698	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Keskimääräinen henkilöstömäärä	168	???	145	145	145	145	145
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	8,2	3,9	1,1	3,2	3,2	3,1	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,1	3,9	1,1	3,2	3,2	3,1	3,1
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	84,0	87,0	83,4	85	85	85	85

TURUN AIKUISKOULUTUSSÄÄTIÖ

Nettovelkaantumisaste, %	-40,0	-45,0	-48,2	-28	-28	-28	-28
--------------------------	-------	-------	-------	-----	-----	-----	-----

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN:

Työvoimakoulutuksen siirto Työ- ja elinkeinoministeriöltä opetus- ja kulttuuriministeriöön muuttaa säätiön tulorakennetta huomattavasti. Aiemmin työvoimakoulutukset on hankkinut Varsinais-Suomen ELY-keskus tarjouskilpailun perusteella, vuoden 2018 alusta nämä koulutukset siirtyvät ope-

tus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimiksi valtionosuusrahoitteisiksi koulutuksiksi. Oletuksena on, että toiminnan joustavuus ja tehokkuus lisääntyy uudistuksen myötä. Vuoden 2018 alusta voimaan astuva ammatillisen koulutuksen reformi on kauaskantoinen uudistus. Sen tarkoituksena on uudistaa rahoitusjärjestelmän lisäksi myös ammatillisen

koulutuksen toimintakulttuuri. Oppiminen siirtyy yhä enenevässä määrin työpaikoille ja digiympäristöihin. Reformin tuloksena opetukseen tarvittavan tilan määrä vähenee, panostukset digiympäristöihin kasvavat ja työelämäyhteyksien merkitys voimistuu entisestään.

TURUN KAUPUNGINTEATTERI OY

Toimitusjohtaja Arto Valkama

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on yleishyödyllisellä tavalla ylläpitää ja harjoittaa teatteritoimintaa Turun kaupungissa. Yhtiö voi harjoittaa kahvila, ravintola-, catering-, kokous-, ja kongressipalveluliiketoimintaa sekä tila- ja vuokraustoimintaa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Peruskorjauksen aikataulun mukaan syyskausi 2017 päästään aloittamaan peruskorjatuissa tiloissa. Tällöin siirrytään toiminnallisesti ns. normaalitilanteeseen eli toiminta keskittyy sekä tuotannon että esitysten osalta teatteritalolle. Muiden tilojen osalta kesäteatteritoimintaa tullaan näillä näkymin jatkamaan. Paluu teatteritalolle tarkoittaa tilaresurssin kasvamista sekä tuotannon että esitystoiminnan osalta. Tämä mahdollistaa monipuolisemman teatteritarjonnan, mutta asettaa haasteensa tilojen käyttöasteesta huolehtimiselle. Teatteriyhtiön hallitus päätti kesäkuussa 2016, että teatteritilojen vuokraustoimintaa lähdetään kehittämään yhdessä ravintolatoiminnan kanssa niin, että molempia aletaan hoitamaan teatteriyhtiön omana toimintana. Tähän asti ravintolatoiminnasta on

huolehtinut ulkopuolinen taho. Tällä haetaan synergiaa ja sujuvuutta toimintoihin sekä teatterin omien tuottojen kasvua. Toimintaa edelleen suunniteltaessa päädyttiin malliin, jossa lounasravintolaa ja iltatilaisuuksien ruokapuolta tulee hoitamaan turkulaisesta Mami-ravintolasta tunnetut yrittäjät.

Valtion rahoitus teatterille ei näillä näkymin tule tulevina vuosina kasvamaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön omissa arvioissa lähdetään tulevina vuosina liikkeelle indeksien jäädyttämisestä, joka ei suoranaisesti laske tukitasoa, mutta irtaannuttaa tukien tason toki muusta kustannusten nousuvahdistusta. Valtion rahoitusjärjestelmää ollaan uudistamassa, mutta uudistuksen vaikutuksista ei ole vielä mitään tarkempaa tietoa.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Myyntin ja markkinoinnin kehittäminen

Itsenäinen myynti- ja markkinointiosasto on toiminnut vuoden 2014 alusta lähtien. Osaston tavoitteena on aktiivinen myyntityö, asiakkuuksien hallintaa, ryhmäasiakkaiden määrän lisäys, kustannustehokas markkinointi ja täyttöprosenttien nosto kaikissa toimipaikoissa.

Esimiestyön vahvistaminen

Johtoryhmätyöskentelyä kehitetään edelleen. Osastoesimiesten työtä tuetaan esimieskoulutuksella. Päätösvaltaa siirretään organisaatiossa lähemmäs operatiivista tasoa. Tavoitteena on itsenäisesti osastojaan johtavat esimiehet, työnkuvien ja vastuiden selkeytys ja hyvinvoiva työyhteisö.

Tuotantoprosessien kehittäminen

Teatteriyhtiössä on tehty vuoden 2016 aikana teatterituotannon prosessikuvaus ja lanseerattu Lean-oppeihin nojaava Hukkajahti-hanke. Hukkajahdissa pyritään varmistamaan tuotannon virtaus niin, ettei synny huonosta suunnittelusta tai informaation kulkemattomuudesta johtuvaa tyhjäkäyntiä. Samalla valmistavat osastot ovat alkaneet kehittää päivittäisjohtamistaan, jolloin pystytään entistä paremmalla suunnittelulla varmistamaan töiden tasainen jakautuminen ja valmistumisen oikea-aikaisuus. Tavoitteena on vähentää ylikuormitusta ensiillan alla ja sitä kautta tuottaa entistä parempia esityksiä tuotantobudjeteissa pysyen.

Ravintola- ja tilavuokraustoiminnan kehittäminen

Peruskorjauksen valmistuttua teatteriyhtiö alkaa itse hoitamaan teatteritalon esitysten yhteydessä

TURUN KAUPUNGINTEATTERI OY

tapahtuvaa ravintolatoimintaa. Ravintolatoiminnasta vastaavalle ravintolapäällikölle keskitetään myös tilavuokraustoiminnan koordinointi. Lounasravintolaa tulee hoitamaan ulkopuolinen taho, joka

vastaa myhös illallisruokien toimituksesta. Tavoitteena on hyvin toimiva teatteriravintola, joka tuottaa asiakkailleen elämyksiä teat-

teriesityksen yhteyteen ja teatteriyhtiölle sitä kautta entistä parempaa ravintolatoiminnan tuottoa. Tilavuokraustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa tilojen käyttöastetta ja samalla hankkia lisää omia tuottoja.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Pitkän aikavälin taloudellinen tasapaino						
	Toteutunut 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori 1						
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja (1.000 eur)	340	-148	-272	-206	-111	0
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tarkka budjetointi, talouden raportointijärjestelmien kehittäminen, taloudellisen tilanteen huomiointi tulevaisuuden suunnittelussa, oikean toimintavolyymin ja tuotantojen kokoluokan hakeminen peruskorjauksen jälkeen teatteritalossa.						
Tavoite: Ulkoisen rahoituksen kasvattaminen ja vaikuttavuuden lisääminen						
Mittari tai indikaattori 2						
Lipputulosten ja muun liiketoiminnan tulojen kasvattaminen - lipputulot 1.000 €	2 825	2 868	3 750	3 468	3 468	3 470
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, asiakkuuksien hallinta, suunnittelujänteen pidentäminen, aikataulutuksen tehostaminen, aktiivinen yritys yhteistyö, oman ravintola- ja tilavuokraustoiminnan kehittäminen.						

TURUN KAUPUNGINTEATTERI OY

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Täyttöprosentti	74,7	72,7	75	75	75	75	75
Ryhmäasiakkaiden määrä	30 285	35 791	30 000	37 000	38 000	40 000	40 000
Katsojamäärä	101 932	115448	105 000	132 000	122 000	122 000	122 000
Ensi-iltojen määrä	9	8	7	8	8	6-9	6-9
Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	8 682	8 813	9 737	13 115	12 890	12 920	12 950
Liikevoitto (1.000 €)	811	340	-148	-272	-206	-111	0
Tilikauden tulos (1.000 €)	811	340	-148	-272	-206	-111	0
Kaupunkikonsernin panostukset (1.000 €)	3 547	3 495	3 972	6 336	6 336	6 336	6 336
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	187	362	2 334	50	50	50	50
Henkilöstö keskimäärin (HTV)	125	137	135	135	135	135	135
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	49	15	-4,0	-12,5	-10,7	-6,2	-6,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	49	15	-4,0	-12,5	-10,7	-6,2	-6,6
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	57	59	65,7	62,8	60,3	58,8	57,2

TURUN KAUPUNGINTEATTERI OY

Nettovelkaantumisaste, %	-146	-131	-5,8	-16,8	-31,1	-48,2	-67,7
--------------------------	------	------	------	-------	-------	-------	-------

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Vuosi 2018 on ensimmäinen kokonainen toimintavuosi peruskorjatussa talossa. Talouden puolella se näkyy vahvana omien tuottojen kasvutavoitteena. Sekä lipputulosten että muiden tuottojen odotetaan kasvavan voimakkaasti. Kasvusta huolimatta tulok-

sen arvioidaan jäävän vuosilta 2018-2020 tappiolliseksi. Tähän on syynä peruskorjaukseen liittyvät, teatteriyhtiön omat investoinnit, jotka nostavat yhtiön poistoja merkittävästi nykytasosta. Merkittävin osa investoinneista on teatteritekniikkaa

(valo- ja äänitekniikka ja ohjausjärjestelmät). Teatteriyhtiön talous on kuitenkin vahva, eikä nyt ennustetut tappiolliset vuodet uhkaa sen vakavaraisuutta tai likviteettiä. Näillä näkymin kassavirta säilyy tappioista huolimatta positiivisena.

TURKU TOURING OY

Toimitusjohtaja Anne-Marget Hellén

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Matkailun palvelukeskuksen toiminnan tarkoituksena on lisätä Varsinais-Suomeen suuntautuvaa matkailua markkinoimalla, myymällä ja kehittämällä matkailupalveluja yhteistyössä yritysten, rahoittajien ja matkailuorganisaatioiden kanssa. Matkailun palvelukeskus Turku Touring toimii Varsinais-Suomessa maakunnallisena alueorganisaationa. Turku Touring Oy toimii palvelukeskuksen apuyhtiönä.

Osakeyhtiön mittaristossa on vain ne luvut, jotka liittyvät osakeyhtiön toimintaan. Yhtiö on markkinointiyhtiö, jolla on markkinointiyhteistyösopimus osakkaiden kanssa. Yhtiö on valmismatkalain mukaan kirjautunut matkanjärjestäjärekisteriin ja kaupalliset toiminnot hoidetaan sitä kautta.

Matkailun toimialan kehityksestä yleisesti kertovat mittarit ovat Matkailun Palvelukeskuksen mittareita ja raportoidaan sen yhteydessä.

Toimintaympäristön muutostekijät

Matkailuliiketoiminta on toimialana suhdanneherkkää; taloudellinen tilanne vaikuttaa matkailuliiketoimintaan nopeasti.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Visitturku.fi on Helsingin matkailusivujen jälkeen maan suosituin matkailusivusto. Sitä kehitetään edelleen ja sisällön löydettävyyttä hakukonemarkkinoinnin keinoin.

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Ryhmämyynti yhteensä (1.000 €)	220	520	320	340	340	340	340
Ryhmien määrä, kpl	720	849	600	640	640	640	640
visitturku.fi sivuston kävijämäärät (1.000 kpl)	600	1 200	1 200				
shop online myynti (1000 €)	530	782	800	850	860	870	880

TURKU TOURING OY

Taloudelliset tavoitteet - Toiminnan laajuus ja tulos							
Liikevaihto (1.000 €)	1 427	1 822	1 480	1 747	1 747	1 747	1747
Liikevoitto (1.000 €)	19	7	0	-3	-3	-3	-3
Tilikauden tulos (1.000 €)	17	7	2	2	2	2	2
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Keskimääräinen henkilöstömäärä	4	5	5	5	5	5	5
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Oman pääoman tuotto, %	3,12	1,27	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,28	2,41	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4
Osinkotuotto kaupungille (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %	65,77	77,8	66	78	78	78	78
Nettovelkaantumisaste, %	-52,84	-49,2	-75	-50	-50	-50	-50

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Yhtiö on Matkailun palvelukeskuksen (Visit Turku) apuyhtiö, joka hoitaa sen kaupalliset toiminnot yhdessä elinkeinon kanssa. Tätä toimivaksi todettua mallia jatketaan. Yleisenä trendinä todettakoon, että matkustuskäyttäytyminen on muuttunut: enää ei matkusteta ryhmissä, siksi ryhmien lukumäärän

oletetaan edelleen laskevan, mutta keskitymme lisäämyyntiin ja paketointiin pienseurueille, jotka tekevät usein ostoksensa paikan päällä.

LOGOMO OY (KONSERNI)

Toimitusjohtaja Päivi Rytsä

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö harjoittaa tytäryhtiönsä omistaman kiinteistön huoneistojen vuokraustoimintaa sekä lisäksi toisen tytäryhtiönsä kautta toimitilavuokraukseen ja tapahtumaliiketoimintaan liittyvää asiantuntijapalvelua.

Toimintaympäristön muutostekijät

Logomon toiminnalle on tärkeää, että Turun seutu on elinvoimainen ja houkutteleva ympäristö yrityksille, tapahtumantekijöille sekä kongressijärjestäjille, jotta Logomoon saadaan monipuolisesti tapahtumia ja toimitilavuokralaisia.

Logomon ympäristön kehittäminen vaikuttaa oleellisesti yhtiön toimintaan. Saavutettavuuden kannalta kevyen liikenteen silta ratapihan yli sekä asianmukaiset paikoitustilat ovat kriittinen tekijä Logomolle. Saavutettavuus ja paikoitusratkaisut vaikuttavat niin pitkäaikaisten vuokralaisten saamiseen kuin lyhytaikaisten tapahtumien toiminnallisuuteen.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Logomosta on tullut lyhyessä ajassa valtakunnallisesti tunnettu ja merkittävä tapahtumatalo sekä luovan talouden yritysten keskittymä.

Vuonna 2018-2021 tuodaan markkinoille uusia palveluja ja sisältöratkaisuja, jotka tukevat Logomon

brändiä kansallisesti ja kansainvälisesti. Lyhytaikaisessa vuokrauksessa tavoitteena on saada edelleen monipuolisesti erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Vuoden 2017 lopussa Logomoon avautuu kolme uutta tilaa, jotka on remontoitu Turun kaupunginteatterin muutettua pois talosta. Uudet tilat vahvistavat edelleen Logomon asemaa monipuolisena, muunneltavana tapahtuma- ja kongressitalona. Uudet tilat yhdistettynä muihin saleihin tarjoavat entistä paremmat puitteet suurille messuille, kongresseille ja muille isoille tapahtumille. Pitkäaikaisessa vuokrauksessa tavoitteena on saada kattavasti eri alojen toimijoita taloon.

Talon omaa henkilökunnan määrä tulee pysymään pienenä. Näin ollen talon kannalta oikeiden kumppanuuksien valinta ja toiminnan kehittäminen yhteistyössä heidän kanssaan on keskeisessä roolissa.

LOGOMO OY

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet							
Käyttöaste, pitkäaikainen vuokraus, %	99,0	90,0	92,0	94,0	95,0	95,0	95,0
Käyttöaste, lyhytaikainen vuokraus, %	74,0	79,0	88,0	89,0	90,0	91,0	91,0
	TP 2015	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnan laajuus ja tulos*							
Liikevaihto (1.000 €)	4 380	5 145	5 100	5 200	5 400	5 600	5 700
Liikevoitto (1.000 €)	1 552	1 143	2 016	1 937	2 054	2 085	2 134
Tilikauden tulos (1.000 €)	0	0	0	0	0	0	0
Keskimääräinen henkilöstömäärä	7	6,5	6	7	7	8	8
Pääoman tuotto ja tuloutus							
Sijoitetun pääoman tuotto, % **	2,84	2,04	3,15	3,6	3,9	4,1	4,2
Vakavaraisuus							
Omavaraisuusaste, %*	49,0	50,0	51,0	52,0	53,0	54,0	54,0
Nettovelkaantumisaste, %*	92,0	90,0	90,0	89,0	89,0	89,0	89,0

*) Omaan pääomaan sisällytetty osakaslainat

**) poistoja tehdään tuloksen mahdollistama määrä, mutta sitä ei ole huomioitu tuotto-%:ssa.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Yhtiön pitkäaikainen pankkirahoitus erääntyy keväällä 2018. Osakkaat valmistelevat ja neuvottelevat syksyn 2017 aikana yhdessä korvaavan jälleerahoituksen, joka turvaa yhtiön toiminnan jatkuvuuden vuonna 2018 ja siitä eteenpäin.

FORUM MARINUM -SÄÄTIÖ

Toimitusjohtaja Tapio Maijala

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Merikeskus Forum Marinum on merenkulun valtakunnallinen erikoismuseo, merivoimien historian museo sekä merihenkinen vierailu-, kokous- ja tapahtumapaikka. Museona Forum Marinum on erikoisalansa toiminnan kehittäjä. Forum Marinum tekee kansallisesti ja kansainvälisesti yhteistyötä korkeakoulujen, museoiden sekä useiden yksityisten ja julkisten tahojen kanssa. Toiminnassa noudatetaan museotyön eettisiä sääntöjä.

Toimintaympäristön muutostekijät

Taloudelliset ja rakenteelliset muutostekijät edellyttävät luovaa otetta ja toiminnan jatkuvaa arviointia.

Digitalisoituminen muuttaa museoiden työ- ja käytötapoja sekä luo mahdollisuuksia uusille palveluille.

Toiminnan kehittäminen - toimenpiteet ja tavoitteet

Forum Marinum toiminnalla pyritään osaltaan tukemaan Turun kaupungin strategiaa tavoitteita lisäämällä vetovoimaisuutta ja täydentämällä tapahtumatoimintaa.

Forum Marinum on kansainvälisesti verkostoitunut korkeatasoinen ja vetovoimainen merellisten kulttuuri- ja matkailupalvelujen tuottaja ja kehittäjä sekä tapahtuma- ja kohtaamispaikkana aktiivinen toimija. Toimintaa ohjaavat arvot ovat: Aitous, ammattitaito ja asiakaslähtöisyys.

Osallistutaan valtakunnallisesti oman erikoisalan museo- ja tallennustoiminnan kehittämiseen. Kartutetaan harkiten merenkulun valtakunnallisen erikoismuseon ja Suomen merivoimien museon kansallista kokoelmaa sekä huolehditaan yhteistyössä Åbo Akademin merihistorian laitoksen kanssa arkistoaineistojen ja kokoelmien saavutettavuuden lisäämisestä.

Osallistutaan aktiivisesti ja näkyvästi sekä kansainvälisesti verkottuneena oman erikoisalan

keskusteluun sekä toimitaan asiantuntijana oman erikoisalaa koskevissa asioissa.

Etsitään kokoelmille asianmukaiset, osastoitavat säilytystilat ensisijaisesti yhteistyössä Turun museokeskuksen kanssa ja ylläpidetään museolaivoja siten, että niiden kunto ja museoarvo säilyvät.

Näyttelytoiminnassa panostetaan ajankohtaisiin, innovatiivisiin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin teemoihin sekä asiakaslähtöisyyteen.

Tuetaan Turun kaupungin tapahtumatoimintaa tarjoamalla kaupungille ja muiden tapahtumien tuottajille laadukas infrastruktuuri ja järjestetään oman erikoisalan tapahtumia verkostoitumalla alan museoiden, yliopistojen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Ylläpidetään kokoustoimintaa näkyvyyttä ja taloutta tukevana keskeisenä toimintakokonaisuuden osana.

Toiminnan perustana on tasapainoinen talous, joka perustuu Turun kaupungin, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Sotamuseon rahoitukseen ja omaan tuottoon.

FORUM MARINUM -SÄÄTIÖ

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Säätiön suosio ja houkuttelevuus paikallisena ja valtakunnallisena matkailukohteena						
	Toteutunut 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Mittari tai indikaattori						
Kävijämäärä/vuosi, henkilöä	149 876	160 000	150 000	150 000	155 000	155 000
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Mielenkiintoiset vaihtuvat näyttelyt ja yleisötapahtumat, maltillinen hinnoittelu ja tehokas viestintä. Lisäksi osallistutaan hankkeisiin, joiden tavoitteena on tehdä kulttuuria näkyväksi ja houkuttaa sen ääreen.						
Näyttelyjen määrä, kpl	8	10	14	12	12	12
Merellisten tapahtumien määrä	6	8	6	6	7	7
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tuotetaan omia ajankohtaisia ja yhteiskunnallisesti merkittäviä vaihtuvia näyttelyjä sekä tarjotaan tilat ulkopuolisille piennäyttelyille. Tarjoamalla kaupungille ja muiden tapahtumien tuottajille laadukas infrastruktuuri ja järjestetään oman erikoisalan tapahtumia verkostoitumalla alan museoiden, yliopistojen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.						
Oman tuoton osuus kaikista tuotoista, %	36	36	33	33	33	33
Pääsylipputulot (1.000 €)		226	210	215	220	225
Yhteistoimintasopimus Turun kaupungin kanssa (1.000 €) Kh 17.12.2015 § 561 2016-2018	574	574	574	574	574	574
Kaupungin avustukset (1.000 €)	510	310	260	210	210	210

FORUM MARINUM -SÄÄTIÖ

KONSERNIJAOSTON SEURAAMAT TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

	TP 2016	Ennuste 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminnalliset tavoitteet						
Henkilöstömäärä 31.12.	18	17	18	18	18	18
Esine- ja venekokoelmien saavutettavuuden parantaminen ja säilytyksen saattaminen asianmukaiselle tasolle.		Uusi kokoelma- politiikka uusittu ja hyväksytty. Säilytysolosuh- teet parantuneet.	Uusia väliaikaisia säilytystiloja saatu käyttöön.		Turun yhteinen kokoelmakeskus valmis.	
Laivat ja alukset Suomen Joutsenen telakointi sekä korjaus- ja ylläpitotyöt.	Telakointi tehty	Eristys- ja pa- nelointityöt, näyttelyn uusi- minen.	Riki- ja kansityöt. Eristys- ja pa- nelointityöt.	Riki- ja kansityöt.	Ylläpito	Valmistautumi- nen kannen uusimiseen.
Näyttelyt ja näyttelytilat	Päänäyttely	Laivanrakennuk- sen historian näyttely	KM:n ullakon kunnostus. Miinamuseo vä- liaikaistiloihin.	Miinamuseolle pysyvä näyttely- tila.	Etäkohteet	Digitaaliset näyt- telyt
Toiminnan laajuus ja tulos						
Liikevaihto (1.000 €)	1 040	1 100	990	990	990	990
Oman tuoton osuus/kaikki tuotot, %	36	36	33	33	33	33
Varsinaisen toiminnan kulujäämä (1.000 €)	-530	-520	-520	-520	-520	-520
Tilikauden tulos (1.000 €)	-5	-15	5	5	5	5
Bruttoinvestoinnit (1.000 €)	1 100	1 020	900	900	820	820

FORUM MARINUM -SÄÄTIÖ

Kaupungin rahoitus						
Yhteistoimintasopimus Turun kaupungin kanssa	547	574	574	574	574	574
Kaupungin avustus (1.000 €)	510	310	260	210	210	210

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODEN 2018 TALOUSARVIOON JA VUOSIEN 2019 – 2021 TALOUSSUUNNITELMAAN

Käyttötalous perustuu Turun kaupungin ja valtion toiminta-avustuksiin ja omaan tuottoon, jonka osuus käyttötalouden tulosarviosta on n. 33 %. Oma osuus pyritään säilyttämään korkealla tasolla. Palvelusopimus Turun kaupungin kanssa antaa varmuutta

toiminnan ja talouden suunnitteluun tuleviksi vuosiksi.

Investoinnit näyttelyihin, kokoelmiin ja infraan vaativat jatkossakin erillisrahoituksen. Uusia rahoitusmuotoja kartoitetaan

Talouden osalta perusasiat ovat kunnossa. Toiminnan kehittämiseen, uusittavan strategian mukaisten tavoitteiden mukaisesti, on kaikki mahdollisuudet.